

Gojko Nikolić, Goran Barović, Duško Vujačić

Crna Gora i međunarodni sistem zaštite i
upravljanja geodiverziteta i Evropska asocijacija
za konzervaciju geološkog nasleđe-Pro Geo

Geoprostor Crne Gore posjeduje izvanredan, geo i bio diverzitetni potencijal, sa elementima koji imaju globalni značaj. Broj vrsta po jedinici površine u Crnoj Gori je 0.837 i najviši je od svih evropskih zemalja. Geoprostor Crne Gore na međunarodnom nivou posebno je iskazan kroz dva Ramsar sajta i dva UNESCO sajta.

Ramsar područja su: Specijalni rezervat za floru i faunu Tivatska solila (2013) i crnogorski dio Skadarskog jezera koji je Ramsar područje od 2006. godine. UNESCO sajtovi su: Nacionalni park Durmitor (Lista svjetske baštine od 1980. godine) i Kotorsko-Risanski zaliv- Lista svjetskog prirodnog i kulturnog nasleđa od 1979. godine.

Nacionalna mreža zaštićenih prirodnih područja trenutno obuhvata površinu od 9,05% kopnenog dijela Crne Gore. Nju čine pet nacionalnih parkova (Durmitor, Skadarsko jezero, Lovćen, Biogradska gora i Prokletije) i 48 ostalih zaštićenih područja, koja imaju niže kategorije zaštite: spomenici prirode, oblasti sa posebnim prirodnim karakteristikama i opšti ili specijalni rezervati.

- Kroz sistem Bernske konvencije za zaštitu evropskog života u divljini i prirodnih staništa, Crna Gora je kandidovala listu od 32 područja kandidata za Emerald ekološku mrežu područja, koji uključuju 156 tipova staništa u dva biogeografska regiona (alpski i mediteranski) i pokrivaju ukupno 234,399 ha.
- Geslo, za "pravedan svijet koji vrednuje i štiti prirodu" IUCN-a (Međunarodne unije za zaštitu prirode), Nacionalni parkovi Crne Gore su usvojili (2013) i realizuju kroz članstvo u ovoj najvećoj svjetskoj mreži organizacija i stručnjaka za zaštitu prirode.

Crna Gora je preko svoje matične organizacije član Europark federacije, međunarodne organizacije nacionalnih parkova. Svjetski fond za prirodu je pokrenuo je (2012. godine) projekat „Parkovi Dinarskog luka“. Dokument *Big Win for Dinaric Arc*, na kojem su radili Svjetski fond za prirodu (WWF), Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore i Međunarodna unija za zaštitu prirode (IUCN), Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Kosovo* , Makedonija, Slovenija i Srbija, potvrđuje partnerstvo i obavezu zajedničkog rada na unapređenju zaštićenih područja (8 zemalja sa oko 80 parkova).

Osim saradnje sa instucijom Globalnih geosajtova (Global geosites) i Geosajtova Svjetske baštine (WHS-World Heritage Site), Crna Gora je i formalno članica Evropska ProGEO asocijacija za konzervaciju geološkog nasleđa (2015. godina), kao međunarodne asocijacije koje se bave identifikovanjem i prikazivanjem objekata geodiverziteta i geonasleđa. Rang i članstvo u ovoj asocijaciji daje novi značaj i unapređuje politiku dosadašnje zaštite geodiverziteta u Crnoj Gori. Rad na promociji, zaštiti i upravljanju geonasledem se odvija u okviru Radne grupe za jugoistočnu Evropu ProGEO WG1.

Na nacionalnom nivou, do sada su organizovani naučni skupova sa međunarodnim učešćem, na kojim je obuhvaćeno i geonasleđe (GEOECO 2010), pored ovih aktivnosti imamo i projekte u okviru bilateralne saradnje sa Hrvatskom- projekat *GIS baza podataka zaštićenih prirodnih dobara na primjeru objekata geonasleđa*, u okviru kojeg se analizira primjena novih tehnologija i kompariraju iskustva i rezultati u formiranju baza podataka objekata geonasleđa u Crnoj Gori i Hrvatskoj.

Nacionalni parkovi Crne Gore

Durmitor

**Crno jezero sa Durmitorskim vrhovima
u pozadini (Međed i Savin kuk)**

Malo i Veliko Škrčko jezero

Biogradska gora

Biogradsko jezero

Prokletije

Hridsko jezero

Karanfil

Lovćen

Predio NP – pogled na mauzolej

Skadarsko jezero

Kotor – grad pod zaštitom UNESCO

Gospa od Škrpjela

Stari grad sa bedemima

Pogleda sa tvđave San Đovani

HVALA NA PAŽNJI!!!